

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesöljük.)

XIII. Leó pápa Zichu Nánder grófhoz. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Készítők nem adnak vicseka.</i>	Előfizethetnél a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolvasó szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitott soronként 50 kr. Többesbőri hirdetéseknek engedmény
---	--	---	---	--

Magyarok Nagyszasszonya.

(*) A keresztény hitágazatok közül különösen a Boldogságos Szűz iránt való tisztelet volt az első, mely a pogány magyarok szívében szikrát fogott, és a mely ellenállhatatlanul vonzotta őket a többi keresztény igazságok megismerésére. A szelid és alázatos Szűz példája meghatotta a pogány és gögös magyarok lelkét, és szelid erkölcsöket csepegtetett a műveletlen szívekbe, végre Szt. István apostoli közreműködésével a keresztény Magyarország ezredéves fennállásának alapjává vált. A Bold. Szűz Mária tisztelete tehát Szent István idejétől fogva a magyar alkotmány és közjog fundamentuma volt, melynek a törvényhozás szellemében mindenkor nagy szerep jutott és külső dekorumainkban is meg lett a századok folyamán örökítve. A székesfejérvári Boldogságosny bazilikája képezte mintegy zálogát azon szent szövetségnek, melyet a nemzet az Egek királynéjával kötött. Itt folytak le legfontosabb közjogi aktusaink, ide gyülekeztek országunk nagyjai, hogy az ő oltalma alatt tanácskozzanak a haza jólétéről, haladásáról. Tőle kértek segílyt, ha a hármás bércek országát vész fenyegette, neki adták halálát, ha győzelmet arattak az ellenség felett. Így tehát a keresztény Magyarország fogalma nem volt pusztán szó, holt betű, hanem egy élő eszme, szent valóság, melynek ereje ott égett minden magyar szívében, mely nemes, hősi tettekre serkentett asszonyt, férfit élni és halni a honért!

Nem a politika szövevényes utvesztői, nem is az önzés és egyes hatalmi körök szabtak utat a hazafiságnak és haladásnak, hanem azon szent lelkesedés és bizalom, mely a vallás kegyszereiből és a magyarok Nagyszasszonyának érényeiéből merített erőt a külső és belső béke megvédelmezésére, a kölcsönös szeretet fenntartására.

A hitből áradó szeretet és a keresztény erkölcsi erények voltak a nép és törvényhozók támogatói,

hogy le ne térjenek az igazság és az evangélium szellemének útjáról.

Ez a szeretet és a Szűz Mária, ki megtanította erre a magyarokat, teszik közel ezer éves állami létünk történelmének lapjait dicsővé, Magyarországot nagygyá, és a magyar fajt uralkodóvá a polyglott állam kebelében.

Ezzel a politikával szakit a második évezred küszöbén az idegen eszmék befolyása alatt levő állam kormányzat, de szakit egyszersmind a történelmi mult minden hagyományával, szakit a faji jelleg legfényesebb tulajdonaival.

Nem jött az váratlanul a hazára. Megbontogatta már ezen erős várfalakat a reformáció forradalmi szelleme, és győzelemre vezet a vele szövetségzett nemzetközi alliance.

Az utolsó pillanatban akadtak ugyan bátor férfiak, a kik a két szellemi áramlat között kiáltó nagy részt az ősi dicsőséghez méltó bátorsággal iparkodnak megvédeni, és a keresztény Magyarország romjaiból új várat építeni a magyar fajnak és a magyar hazafiságnak.

A disszociáció jelei azonban, melyre Trefort miniszter rámutatott, egyre nagyobb mérvet kezdenek ölteni. Az egyházpolitikai törvények által a legérzékenyebb részen sértett nemzetet sikerült vallásilag felbontani, a vallásháborút nyomban követi a faji felosztás nemzetiségek szerint, a társadalmi osztályok közé pedig a szocialisták verik az éles éket.

És nincs egyetlen államférfi a kormányon a ki a különféle érdekek közötti kapcsolatot feltalálná, sőt szerencsétlen kezű sajtójuk által napról-napra engesztelhetlenebbé teszik a vallások, fajok és osztályok között az ellentétet.

Nem állhatott a nemzet szomorúabb viszonyok között a mohácsi vész előtt sem. És ha az isteni gondviselés büntető keze e pillanatban sujtaná az országot egy szerencsétlen háborúval, úgy fájó szívvel kellene tapasztalunk, hogy Európa térképe nemsokára más geográfiai felosztás szerint rajzolatnék. Pedig oly közel van hozzánk a forrongó Balkán, hogy

az ott kigyulladt háború tüze, ami háztetőnket is veszélylyel fenyegetné!

Valjon tudják-e azok a hatalmuk tiszteletben elbizakodott gyenge elméjű emberek, kik a visszavonás üszkét csapdába csalva a nemzet közé, hogy felelősek lesznek mindenért? Megfosztották a magyart vallásától, korrumpálták erkölcsseiben, megbontották alkotmányának erős sáncait, kiszolgáltatták az uzorások és a börze féktelen önzéseinek, megalázták legfontosabb és legszentebb intézményeiben, koldussá tették polgáraiban s végre még a haza földjét is fel akarják áldozni hatalmi érdekeiknek? Távozzanak arról a helyről, melynek betöltésétől egy nemzet jövője és boldogsága függ. Hagyjanak fel a hazugság politikájával s adják vissza a békét a hazának, mielőtt még elkövetkezik az isteni boszúállás órája. Mi pedig imádkozzunk a magyarok Nagyszasszonyához, hogy ne vessen meg botlásainkért, hanem könyörüljön az árva nemzeten, mert:

Minden reményünk csak te vagy
Szent Szűz Anyánk, oh el ne hagyd!

— A nyitrai hősök jutalma. Mindenki az országban tudja, hogy Szulyovszky Dezső ur a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót, a mely a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót. Dezső ur a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót, a mely a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót. Dezső ur a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót, a mely a második nyitrai választás alkalmával mily remekül imitálta Tarantolót.

lottak padjára valók. S ha már egyszer szó van a liberális „erények“ megjutalmazásáról, felemlítjük, hogy a Trencsén-Turóc- és Árvamegyéket magában foglalva trencsénai anyakönyvi kerület felügyelőjévé Klinovszky Árvamegyei főjegyző nevezetett ki, ugyanaz, kit a kormány annak idején Nyitrára küldött a Tarnóczy Gusztáv ellen emelt néppárti vádak megvizsgálására, illetőleg elhallgattatására vagy mint az „alliance izraelite“ mondaná: elnémitására. Az sem utolsó dolog, hogy a kormány sajtója a nyitrai választások óta feltűnő reklámat csinál Tarnóczy Gusztáv vízipuskáinak. Szép, nagyon szép!

Mit akar a néppárt?

— Kivonat a néppárt programmagyarozatából. —

Tisztelt Polgártársak!

„Én vagyok a falu rosszsa egyedül;
Eugem ugát minden kutya messziről!“

Ezt a nótát dalolhatná el a „néppárt“ is magáról, mert annyi az ellensége, mint a mennyi a kormánypártnak a barátja, elő- és utócsahosa.

Es vajjon mit vótott az a szegény „néppárt“ azoknak? Azt, a mit a hold a kuvasznak. — Semmit.

De nem is lehet az a „néppárt“ olyan rossz portéka, bárhogyan üldözzék-hajhászszák, döngönyözzék, dorongolják is azt, mert hiszen vackort nem kezdenek ki a verebek, sem pedig gobét nem üznek a kopók.

Azt akarja, hogy az állam, ez a mi hazánk, Isten akaratá, Krisztus, a mi Megváltónk tanítása szerint, keresztény legyen, hogy a szeretet evangéliuma uralkodjék mindenben.

Epen ezért:

1-ször is azt akarja, hogy azokat az ugynevezett „polgári házasságról“ és „állami anyakönyvekről“ szóló törvényeket minél előbb sutba dobja az országgyűlés, mert azok csak új költségeket akasz-

tanak a szegény nép nyakába, fúrasztják, zaklatják őt — hiába. Meg leszünk mi elégedve úgy, mint eddig voltunk, a mi magunk, Isten áldásával, Annak akaratá szerint, templomban kötött házasságával, és nem kívánunk a tizedik falu jegyzőjéhez vándorolni, hogy beirhassuk szülötneinket, házassultjainkat vagy halottainkat, mikor oly közel találjuk a plébániát, hol mindent könnyű szörrel elvégezhetjük mindaddig.

2. Azt akarja a néppárt, hogy ne hozzanak az országgyűlésen olyan törvényeket, s ne adjon a kormány oly rendeleteket, melyekben nincs meg a keresztény igazság, mint tesztem azt, az a „vallás szabad gyakorlatairól“, a „zsidók recepciójáról“ s egyéb ilyes dolgokról szóló törvényjavaslatokat, melyeket már részint betörjésztettek, részint meg is szavaztak, részint pedig a jövőben akarnak kinyilatkoztatni és a nyakunkba varni az országházi képviselő urak; szóval azt akarja, hogy hitünket és egyházunkat, úgy a mint illik, megtiszteljük, megbecsüljük s azt sem szóval, sem tettel ne sértessék.

3. Azt akarja, hogy miként azt a más vallásnak tehetik és teszik is, úgy a katolikusok is maguk kezeljék javaikat, alapjaikat, alapítványait s egyetemeket, melyeket most mind a kormány kezel, vagyis, hogy a katolikusok megkapják minél előbb az ugynevezett „autonomiát“, az önkormányzatot.

4. Azt akarja, azt követeli, hogy az állam el ne vehesse a hitvallásos jellegű iskolákat, vagyis, hogy azokat az országgyűlésen ne államítsa, „felekezellen“, „közös“ iskolákká át ne alakíthassa. Hanem ellenkezéleg fentartsa az iskolák vallásos jellegét, mert „közös“ lónak tiroos (vagyis sebes, varas) a háta“, vagy a „közös“ iskoláknak is gyarló a tanítványa.

5. Azt akarja, hogy az állam jobban gondoskodjék a szegény népről; ne csak azt mondja neki mindig: „adós fizess — beteg nyögj!“ hanem lendítsen is a sorsán, hogy adója terhet könnyebben viselhesse; s hogy a mi földünk termését az idegen országoknak kedvezményes áron szállított terménye a piacról le ne szoríthassa.

6. Azt akarja, hogy a kormány gondoljon arra is, hogy a nép megelhesen itthon, és ne kelljen neki idegen hazában keresnie betevő falatot. Gondoskodjék tehát lehetőleg, hogy a nép keresetét találjon; nyujtson kellő segélyt, hogy a mostohább vidékeken is meg lehessen élni és hasznot hajtó gazdaságot folytatni. Megteheti ezt pl. a talaj javítását, művelhetőbbé tételét segítve, megfelelő művelési módot és művelési ágakat honosítván meg, s ezek terményeinek piacot szervezván. Sokat segíthetne rajtunk akkép is, hogy a hol ez helyén van, gyári ipart

hozna a gazdasággal kapcsolatba, gyárakat építtetne közelségben, és ha a házi ipart honosítaná meg a nép között.

7. Azt akarja, hogy a kisgazdák és kisiparosok könnyebben, olcsóbban és csekély összegekben is kaphassanak kölcsönt, s ne kellene nekik mindjárt 100 vagy 50 frtot fűvenniük, vagy pedig az uszárások kezébe esniük. Hogy tehát támogassunk mi is, de a kormány is az ugynevezett „hitelszövetkezeteket“, melyek eddig ugyancsak mostoha bánásmódban részesültek. Azt is akarja továbbá, hogy az állam a kisgazdákat, valamint a házi és kisipart üzöket, gabona- és áruaktarak felállításá által is segítse, hogy terményeiket és készítményeiket könnyebben bírják eladni és szükség esetén előleget vagy raktári elismervényeikre hitelt nyerhessenek. Támogassa nemkülönben abban is a kisiparosokat (milyenek pl. a szabók, cipészek, csizmadiaák, nyergesek stb.) hogy azok nyers anyagot beszerző szövetkezeteket alakíthassanak, s viszont olcsóbb és jobb munkát adhassanak.

8. Azt akarja, hogy az adókövetés igazságosabb, arányosabb legyen, hogy tudniillik ne fordulhasson elő olyan eset, hogy pl. némelyik sokszorta is többet fizet, mint a másik egyenlő jövedelem után, szóval, hogy a gazdalközösség ne legyen a töképezésnek aránytalanul jobban megadóztatva.

Azt is akarja, hogy legyen egy bizonyos, a megélhetéshez szükséges összeg megállapítva, a melynél, ha valakinek nincs több jövedelme vagyis inkább keresete, adót reá kivetni ne lehessen, hogy így a szegény öreg, munkaképtelen, özvegy vagy árva feje alól ki ne húzzák a vankost is — adó fejében.

De azt is akarja ám a „néppárt“, hogy a börze, a tőzsde, (hol állampapírokat, részvényeket adnak-vesznek, s kötnek buzára, kukoricára és egyéb terményekre, a nélkül, hogy mindazt átvenni eszök ágában is volna, szerződéseket, néha néhány óra, nap, vagy hó alatt százszereket is nyerhetvén ily utakon, módokon) adó alá vettessek.

9. Azt is akarja, hogy ha már fizetnünk kell adót, mert e nélkül el nem lehetne az ország, legalább azt tudjuk, hogy mi címen kell fizetnünk vagyis azt akarja, hogy az adókezelés ne legyen olyan, hogy azon maguk a kezelők se bírjanak eligazodni, hanem olyan, hogy azt minden adózó polgár megérthesse, annál is inkább, mert hiszen az adózás képei legfontosabb alkotmányos jogának, a választási jognak alapját.

10. Azt is akarja, hogy mivel a gyárilag készített iparcikkek (cipők, kalapok, ingek, kengyelek,

TÁRCA.

EL LEHET OLVASNI!

A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája.

Írta: RÉVFI LAJOS.

Pár napja mult, hogy minden jóakaratom ellenére kifogytam a tárcatárgyakból.

Beavattak pedig azt állítják, hogy e hiányt nem pótolja nálam még a babeuspajz sem. — Ne is esudálkozzanak.

A tárcá és a babeuspajz igen szépen megférnek egymás mellett. — Sokszor a bab üríti ki a tárcát, sokszor meg . . . eh! csak nem magyarulom én ezt itt töviről-hegyire; elvégre is okos emberekkel van dolgom, a kik felfogják azt minden magyarázat nélkül, hogy miképen tartoznak ezek együvé.

Ellég az, hogy kifogyván a novellákból, akarom mondani, a novella fogyott ki én belőtem, — egy forduló ponthoz értem.

Vagy töröm az eszem s akkor irok, vagy nem töröm, s akkor nem irok. Tiszta logika, remélem nincs ellene kifogásunk.

En az előbbi választottam s utóljára is annyira belemerültem, hogy azt sem tudtam, Jancsi vagyok-e, vagy Böske.

Itt arra kérem t. olvasóimat (ha ugyan akad egy-kettő) hogy ne róják ezt fel nekem hibául. Utóvégre mégis csak dicsérete-sebb önfeláldozás ez, mint az, mikor valaki a sárga földet véli a legközelebbi rokonának, s e rokonságnak, tettekből ad kifejezést.

Gondolataimban annyira belefáradtam, hogy csupa víz lettem. Egész kis hégyi

patak csergedezett le a homlokomról a nyakam közé, vártam a legnagyobb türellemmel, hogy mikor jönnek már, hogy mikor hozza a tutajokat trencsénai tótokkal, — midőn egyszer csak kopogtatnak az ajtómon.

No! hogy a manó vigye el, ez is ép jókor jött.

Míg én azon gondolkoztam, hogy mondjak-e valamit, vagy ne, kinyílik az ajtó, s elég udvariatlanul belép rajta egy . . . egy . . . bocsássanak meg, de nem tudom mi.

Olyan csodabogár fajta.

Bizonyára láttak már csodabogarat, s így megengedik, hogy elhagyjam a leírását.

Különb is még én ilyet sosem láttam; — a vér valóságosan meghűlt bennem, a felső részemon csergedező patakocská pedig a szó szoros értelmében — megfagyott — fenéki.

Hölgyeim és uraim! Hordoztak-e már magukon egy fenéki megfagyott patakot?

Nem?

No ne is kívánkozzanak erre a furesa passzióra.

Inkább az express vonattal fussanak versenyt Konstantinápolyig, vagy inkább menjenek az északi sarkra — melegedni. — Hát igazán jól néztünk ki! Előttem van egy valaki, vagy valami, teljesen ismeretlen, magammal sem vagyok tisztában. Ö bámult én; reám; én mit tehettem volna mást, bámultam őt. Gondolom, újkapnak néztük egy-mást, de hogy kettőnk közül melyik volt a borjú, igazán nehéz volna kitalálni.

En különben így okoskodtam rajtam egy különleges valami van, 6 rajta nincs;

életemben igen sok borjút láttam, de megfagyott patak egyen sem volt, ergo, nem én voltam a borjú.

Pardon! majd elfelejtettem.

A patakomon uszó tótok megfagytak, a tutaj azonban — nem . . . , — különben az egész históriában ez az egy momentum, a min nem kell csodálkozni.

Hallgatása végkép kihozott sodromból.

Mellesleg megjegyzem, hogy e sodrony a türelom szalaiból volt fonva. Illő bátorsággal megkérdéztem:

— Kihéz legyen szerencsém?

— En Tóháti Simon János vagyok, az akoli hitelszövetkezet ügynöke.

Most még jobban megrémültem. Előbbi lakhelyemen ez a tisztelt társaság egy fióküzletet nyitott szokás szerint a részvényesek pénzén, de belebukott; még gyakorlatibb szokás.

No most biztosan a hátralékot kéri. (A leggyakorlatibb szokás), mert, mióta új állomásomon vagyok, egy ártatlan fityinget sem fizettem. (Nálam a leggyakorlatibb szokás.)

— Van szerencsém uraságot értesíteni, hogy az akoli . . .

— Micsoda?! hát a mi pénzünkön ilyen csodabogarat küld a társaság?

— hogy a hitelszövetkezet megalakulván a részvényesek pénzén

— De hiszen már fel is bomlott!

— A részvényesek pénzén.

— A mit mind elikkasztottak . . .

— Mondom, a részvényesek pénzén kereskedést nyitott, s ott olcsó árúkat.

— De egyuttal rosszabbakat is . . .

— Adott a tagoknak.

stb.) tömeges voltak és olcsóságuknál fogva nagyon nyomonják a kisiparost, adjon és keressen neki az állam minél több munkát, pl. a hadseregnél, állami épületeknél, vasutaknál, stb. s aztán rendezze be mindezt célszerűen, hogy ne szedjék el a haszon nagyobb részét a közvetítő, mert különben „szegény tőlt bugyellárist — gazdag végja zsebre“. Gondoskodjék az állam arról is, hogy a házálás meg az ugynevezett szabad ipar rendeztesse, úgy, hogy az iparizés szakértelemlhez köttessék.

11. Azt akarja a „néppárt“, hogy ne legyenek a föld hátán szocialisták, szociáldemokraták, anarchisták, kommunisták s olyan alföldi forma „földosztogatók“, hanem, hogy a munkás meg a munkát adó, akár a gyárakban, akár a bányákban akár aratásoknál, akár egyéb vállalatoknál, megbecsüljék egymást kölcsönösen, hiszen egyik sem boldogulhat a másik nélkül. Azt akarja tehát a néppárt, hogy a tiszta nyereség áldása a munkásra is átháruljon. Van ennek ezer utja-módja. Azt akarja továbbá, hogy legyen kellő tekintet a munkásnak, valamint családjának is egészségére, hogy a nő, a leány, az anya és a neveletlen gyermek erkölcsi és anyagi helyzete kimelre találjon; s az anya családbeli hivatásának megfelelően a gyermekből testben és lélekben ép ember nővekedhessék. Azt is akarja, hogy a munkás ne csak betegségére, de vénységére is biztosítsák; nemkülönben, hogy legyen vasárnapon egész nap vasárnap, vagyis munkaszünet, hogy egy napon Istennek is élhessen a szegény munkás, ha már hat napon át az embernek élt.

12. Azt is akarja a „néppárt“, hogy a hivatalnok hivatalos teendőit páratlan lelkiismeretességgel teljesítsék; hogy erre szorítsák őket feljebbvalóik és ne pártoskodásra, korteskedésre. A hivatalnok ne a változó kormányuk, hanem a közérdeknek legyen szolgája, hiszen ő is a haza szabad polgára.

13. Azt is akarja, hogy a nemzetiségek, vagyis nem magyar ajku, pl. a német, tót, román, szerb stb. nyelvet beszélő polgártársaink méltányos és jogos kívánságait teljesítse az állam. Ime, az ugynevezett „polgári házasságról“ meg az állami anyakönyvekről“ szóló törvényeket alig, hogy meghozták, már is kézzel-lábbal foganatosítják, míg a nemzetiségről szóló, már évtizedek előtt meghozott törvény még mindig csak holt betű. Ha tán hiba van benne, igazítsuk helyre; arra való a törvény hogy igazságot szolgáltatson, a törvényhozás pedig hogy a törvényt alkossa, javíttassa kiigazítsa.

Beláttam, hogy nem vagyok oly használható közbeszóló, mint a magyar elvtelen radikális, békével hallgattam az előterjesztést, a mely az én szegény fejemre ítélet is.

— Mivel ez olcsó árú odajuttatták a szövetséget, hogy kénytelen volt félig megbukni . . .

— Tehát a központi tagok gazdagodtak . . .

— A választmányi ülés elhatározta, hogy a még le nem törlesztett részvények hátralékát . . .

— Huh! no most! — ki kell egyenliteni, — az északsarki betegség annyira elfogott, hogy az én patakomban megrepedt fájaldalmában . . .

— Bizonyos megállapított százalékban egyenlitsék ki a tagok.

— Tavaszi fuvallat!

— Mivel uraságod eddig lefizetett összege meghaladja a kirótt százalékot, (nyári meleg szellő), — van szerencsém a fölösleget átadni. (A f r i k a i s z á m u m.)

Arra még nem emlékszem, hogy a megfagyott jég-patak hogyan került le rólam, bizonyosan meg kellett neki olvadni, csak hogy én egy nagyot nyújtózkodtam és . . . és . . . és . . . felnyitom a szemem, asztalomon üresen áll a tárcára szánt papír, hanem van mellette egy megintés, hogy az akkori hitelszövetkezet részvényének a hátralékát fizessem ki 8 nap alatt. Jó reggelt kívánok!

Méltányosságából most már csak annyit kívánok, hogy ha az én zsembem belekötődött a lapos guta, akkor meg ő beléjük üssön a . . .

Aztán miért nem részesülnek ők velünk egyformán a választásbeli jogban, holott a terheket velünk egyformán viselik!

14. Azt is akarja, hogy olyan szegényfolt ne eshessék meg a hazán, mint a minap esett meg Nyitrán a képviselőválasztásokkor, meg a milyen most szövődik országszerte t. i. a választásra jogosultakat 1000 és 1000 száma kihagyják a választási jegyzékekből, és az az ellen orvoslást keresőket kizsárgálják a hivatalokból.

Végül azt is akarja a „néppárt“, hogy kisebb legyen a választásra jogosító adókulcs, vagyis, hogy többen juthassanak szavazathoz; hogy ne legyen az egyik választó-kerületben néhány száz, a másikban meg néhány ezer szavazó, s hogy a választásoknál ne basáskodhassék egy-egy elkapott választási ölnök kénye-kedve szerint, hanem hogy a jog és igazság legyen ott a zsinórnéreték.

No, hát mi van mindebben rossz?!

Pedig a „néppárt“ csak ezt akarja.

Ha van benne rossz, akkor tépd el ezt a nagy írást. De ha nincs benne rossz, hanem csupa jó, a mint hogy az is benne minden, akkor ne hallgass senkire másra, hanem kiáltsd nyelveddel-lelkeddel: erre a pártra szavazunk!

Éljen a „néppárt“! Éljen!!

S a m a s s a .

(b. f.) Mézet vettek ajkaikra és teje mártották tollaikat a liberális újságírók és keleti fantáziával és virágos stílussal zuzengedeztek tegnap és tegnapelőtt dicsőenkeket Eger nagynevű érsekeinek, dr. S a m a s s a Józsefnek. A kassai püspök, de még a bitoros hercegprimás fölé is helyezték, mert olyan utasításokat adott papjainak, a melyek látszólag megkönnyítik az egyházpoltikai törvények életbeléptetését, sőt föltétlen tekintélyt is kölcsönöznek ezen törvényeknek.

Az »Egri Híradó« vasárnapi száma közölte rövid, fogyatékos és homályos kivonatban S a m a s s a érsek ezen utasításait s a liberális lapokat ezen kivonatot ejtette a fentjelzett extázisba. Mi be akartuk várni a körlevél teljes és hiteles szövegét és ma midőn ezen szöveg előtünk fekszik, kénytelenek vagyunk megvallani, hogy először kár volt a körlevélnek kibocsátása a püspöki kenferencián megállapítandó utasításokat tartalmazó közös pásztorlevél előtt, másodsor pedig kár volt Samassa érseket annyira liberális színben tüntetni fel.

Nem kívánunk teljes terjedelmében közölni a 19 kis folió oldalra terjedő érseki utasítást, sem pedig pontról-pontra megcáfolni, a miket a liberálisok ennek az utasításnak rossz kivonatából következtettek.

Mindenek előtt konstatálnunk kell, hogy Samassa érsek már nem az a liberális státusférfit, aki annak idején volt. Most kiadott utasításai lelkére kötik ugyan az egri egyházmegye papságának, hogy az egyházpoltikai törvények életbeléptetésekor lehetőleg kerülnenek mindent, a mi kellemetlenségeket okozhatna nemcsak az államnak, hanem a papságnak s a mi a legfontosabb, a híveknek. De csak lehetőleg, usque ad aram, mert mihelyt az egyház hitelveiről van szó, ott találkozik Samassa érsek Schlauch bitorossal és Steiner püspökkel.

Az utasítás 24 pontban adja elő, mitévő legyen a papság az életbeléptetés után a születéseknél, házasságoknál és haláleseteknél és mindenuntalan jelenti

ki, hogy a kereszténység és a házasság szentség, és hogy az állami anyakönyvvezetés és a polgári házasság megvetendő intézmények, a melyek a polgári életben ideig-óráig érvényesülhetnek ugyan, de a hívők előtt lelkiismeretben, vallásilag kötelező erővel nem bírnak, hogy tehát az egyház pogánynak tekinti a csak államilag anyakönyveltet és ágyasságnak a csak polgárilag kötött házasságot. Ez a tenor huzódik végig az egész körlevélben és nyer kifejezést az utasítás, minden egyes pontjában. Vagy a polgári házassági törvény feltétlen tiszteletét jelenti-e, midőn Samassa érsek a körlevél 5. pontjában köteletségévé teszi a híveknek, hogy „a polgári tisztviselő előtt addig ne jelentkezzenek, míg lelkészektől bizonyosságot nem szereztek arra nézve, hogy házasságuk egyházi megkötésének az egyház törvényei szerint semmi akadály nem áll útjában. Mindenképen oda kell azért a lelkészeknek hatniok, hogy az illetők házasságkötési szándékukat legelőször is nálunk jelentsék be.“

Avagy respektálása-e a polgári törvénynek, midőn Samassa érsek az utasítás 7. pontjában kimondja, hogy a polgári házasságra léptetteknek mindaddig nem szabad együtt lakniok, a míg házasságukat egyházilag meg nem áldatták?

Igy még sine fine idézhetnénk a körlevélből s mutathatnánk ki, hogy a liberális sajtó, mikor olyan nagyon dicsérette Samassát, nem tudta mit cselekszik. Mind-ezen dicséretnek summája az, hogy Samassa érsek Eötvös Károly mintájára szöröstülböröstül megette az egyházpoltikai ellenzékét, nevezetesen a néppártot. Ez nem áll, mert a körlevél egyetlen egy szóval sem tiltja meg a papságnak az egyházpoltikai törvények revízióját célzó törekvéseit és egyetlen egy szóval sem itéli el papságának ez irányban kifejtett eddigi működését. Ez pedig tekintve azt, hogy a körlevéllet Samassa érsek adta ki, határozott nyereség ránk és határozott vereség a liberálisokra nézve.

B E L F Ö L D .

— **Mit akar a néppárt?**
Ezen cím alatt most hagyta el a sajtót egy röpirat, mely 48 sűrűn nyomtatott oldalon népszerűen és világosan magyarázza meg a néppárt programját, céljait és törekvéseit. A röpiratnak rövid kivonata külön plakáton jelent meg és ezt közöljük mai számunkban is. A röpirat tizezernyi példányban küldetett szét az ország minden részébe és meg vagyunk róla győződve, hogy mindenfelé fel fogja világosítani és zászlónk alá csoportosítani a liberálisok által félrevezetett magyar népet.

Éljen a néppárt!

— **A nunciúsert.** A szepesegyházmegyei kubini esperesi kerület tiltakozott azon inzultusok ellen, a melyekkel Bánffy báró miniszterelnök Agliardi nunciust illette.

— **Az életbeléptetés.** A hivatalos lap legutóbbi számai közlik a csik-, fogaras és alsó-fehérmegyei állami anyakönyvvezetők kinevezéseit. Az itt tapasztalható abszurdumokat, valamint az életbeléptetés körül felmerült újabb akadályokat, helyszűke

miatt csak jövő számunkba tárgyalhatjuk, azonban már ma kell stigmatizálnunk azon turpisságot, a mely *Fejérmegye* anyakönyvezetőinek díjazása körül történt. A megye közigazgatási bizottsága tudvalevőleg 80 közül csak 10—12 anyakönyvezetőnek szavazott meg 150—100—50 frtnyi tiszteletdíjat. A belügy-miniszter ellenben, mint tudomásunkra jutott, 20—25 anyakönyvezetőnek utalványozott ki 360 frtnyi tiszteletdíjat, míg a többiek nem kapnak semmit. Látni való ebből is, hogy az életbeléptetés nehéz gondolja következtében a hóbort némi jelei mutatkoznak valahol a belügyminiszteriumban. Különb a belügy-miniszter legújabb rendelete az anyakönyvezetők hivatalos óráinak megállapítására utasítja a közigazgatási bizottságokat.

— Az aurániai perjel kinevezése.

A hivatalos lap mai száma közli G u g l e r Pál zágrábi kanonok kinevezését aurániai perjellé. Ezzel a főrendiház egyházpolitikai ellenzéke egy szavazattal megerősödött.

— A választói jog elkobzása. Ó

Becséről (Bácsm.) írják, hogy ott 18'17 frt minimális cenzus helyett 18'21 frtot vettek alapul a választói jog megállapításánál. A felvett 912 választó közül csaknem valamennyinek bejegyzet életkora messze elút a valóságától. A nevek hibásan vannak kiírva. A kihagyottak közt van 2 pap, 1 r. kath. tanító, a kath. kör számos tagja stb. Jogtalanul 43-at vettek be a névsorba. A felszólamlásoknál szükséges kivonatoknak díj nélkül való kiadását a főszolgabíró utasítására egyszerűen mogtagadták. Kovács Ferenc óbecsei káplán maga 74 reklamációt adott be.

— **A legújabb peer-schub** bukásáról veszünk hírt. *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök egy kissé elhamarkodta a második peer-schub publikációját. A miniszterelnök ugyanis egy híreszteltette, hogy a legújabb rangemelések aug. 10—15. körül publikáltassanak. Ez a terve a miniszterelnöknek meghiusult, mert a király, aki ugyan beleegyezett az eléje terjesztett egyéniségeknek rangemelésébe, nem engedi meg, hogy a peer-schub az ősz előtt publikáltassék, vagyis csak az egyházpolitikai kérdések teljes elintézése után hajlandó a grófi és bárói méltóságokat adományozni.

— **A Martinovics-ünnep** előkészítői folytatják megbotránkoztató működésüket. Csupa liberális függetlenségi ember szerepel a rendező bizottságban, a mely most még tovább menve vakmerőségében szobrot akar állítani Martinovicsnak és országos ünnepet rendezni tiszteletére. Még csak az kellene!

K Ü L F Ö L D

— **A béke-kongresszus** hétfőn nyílt meg Brüsszelben. Magyarországból részt vesznek a kongresszusban: Apponyi Albert gróf, Bartók Lajos, Pázmány Dénes, Jókai Mór, Kubinyi Árpád, Rosenberg Gyula, Urányi Imre, Stojanovics báró, Teleki Sándor gróf és Lévai. A kongresszus bizottsága hétfőn a románok ellenzése dacára és Apponyi gróf hatalmas beszéde után 14 szóval 5 ellenében elhatározta, hogy a jövő évben Budapesten tartatik meg a békekongresszus.

— **A forrongó Balkán.** Ferdinánd bolgár fejedelmet hétfőn nagy tüntetésekkel fogadták Szófiában. A fejedelem helyzete biztosítottnak látszik, a macedoniai felkelés is le van verve, mindazonáltal egyre nyugtalanító hírek érkeznek a Balkánfélszigetről. Ezek szerint Bulgáriában legközelebb katonai diktatúrát akarnak kikiáltani. Szerbia és Románia pedig mozgósítja csapatait.

TÁ VIRATOK.

Brüsszel, aug. 14. (Ered. táv.) A képviselőház elé ma törvényjavaslatot terjesztettek, mely a bevitteli vámokat a dohányra és szivarokra nézve felemeli.

Szófia, aug. 14. (Ered. táv.) Ferdinánd fejedelem tegnap fogadta Klement metropolitát és a Szent-Pétervárot járt küldöttség tagjait. Előzőleg félóra magán kihallgatáson fogadta a metropolitát, a ki aztán bemutatta neki a küldöttség tagjait. A fejedelem szívélyes szavakkal a saját és a nép nevében köszönetet mondott a küldöttségnek tapintatos és loyális eljárásáért, melyet Oroszországban tanusított. Klement metropolita erre válaszul azt mondta, hogy ő és társai mint hazafiak és hű alattvalók a fejedelem bölcs kezdeményezésére mentek Oroszországba.

Brüsszel, aug. 14. (Ered. táv.) Lipót belga király tegnap a belga konzul kíséretében meglátogatta a gyarmatügyi hivatalt, a hol Camberlain gyarmatügyi államtitkárral érkezett. A király aztán meglátogatta Balfour pénzügyminisztert és este visszatért Brüsszelbe.

Városi és vidéki hírek.

A „*Fejérmegyei Napló*“ augusztus hó 15-én új előfizetést nyitott. Felhasználjuk az alkalmat, hogy elvbarátainkat, nevezetesen a néppárt híveit újra felkérjük lapunk támogatására.

Az előfizetési árak addig is, míg lapunk szélesebb alapokra nem helyezkedik, a régiéek maradnak és lapunk homlokán olvashatók, megjegyezzük azonban, hogy egy hónapra szóló előfizetéseket is elfogadunk és hogy lapunkra minden naptól kezdve lehet előfizetni. Előfizetési ár egy hónapra 50 kr.

Ajánljuk lapunkat mint a néppárt hivatalos közlönyét különösen a néppártot szervező vidéki bizottságok figyelmébe.

Hátralékos előfizetőinket felkérjük az előfizetési díjak beküldésére, hogy a lap expedíciója fennakadást ne szenvedjen.

László főherceg St.-Paulban.

— Saját levelezésünkől. —

St.-Paul (Karinthia), aug. 12.

László főherceg ő cs. és kir. fensége és kísérelője, *Himmel* alezredes az éjjeli gyorsvonaton a délviasutnak Unter-Drauburg állomásába érkeztek és itt töltötték az éjjelt szalonkoosijokban. Reggel 6 órakor reggeliztek a vasuti étteremben, 8 órakor pedig folytatták útjukat a Lavant-völgyi vasuton St.-Paulig. Utközben minden egyes állomáson a nagy néptömeg hódolatteljesen s mozsár lövésekkel üdvözölte a főherceget.

A főherceg külön vonata 9 órakor érkezett St.-Paulba, a hol úgy az apátság, mint a község a főherceg tiszteletére gazdagon fel volt lobogóva.

A pályaudvaron a st.-pauli bencés apátság apátja, a polgármester, a kerületi kapitány és még több notabilitás üdvözölte László főherceget, a ki aztán az urak kíséretében a fellobogózott községen át az apátsághoz hajtatott, a hol az egész konviktus fogadta a fenséges vendéget. Az em-

litett notabilitások bemutatása után a főherceg az apátság templomába ment, a hol az apát fényes segédlettel gyászmisét mondott; miseközben a st.-pauli dalkör nagy precízióval énekelt.

A gyászmise a Habsburg-Lotharingiai Háznak az apátság kriptájában nyugvó tizenöt férfi és nőtagjának lelki üdvéért mondatott. A felséges uralkodóház ezen tagjainak ma: adványai gyönyörű, piros-fehér márványból faragott, pompásan feldíszített és virágokkal megkoszorozott szarkofágokban nyugosznak. A koporsókon tizenöt címer látható ezen fölirattal:

<p>PIIS MANIBVS LOTHARING : HABSBVRG : AVSTRIACORVM PRINCIPVM.</p>
--

A gyászmise után László főherceg megtekintette a koporsókat, azután pedig az apátság régiségeit, könyvtárát, levéltárát és a sekrestyében levő egyházi ruhákat és díszítéseket, mire sétát tett az apátság bájos környékében.

Délben 1 órakor diszebed volt az apátság refektoriumában, melyen *László* főhercegen és *Himmel* alezredesen kívül csak a konvent tagjai vettek részt.

Délután felment a főherceg a Szent-János hegyre, a hol egy Szt.-János tiszteletére épült esinos templom áll, s a honnan olragadó kilátás nyílik az egész Lavant-völgyre.

Este 6 órakor visszatért a főherceg Unter-Drauburg állomásra s onnan a gyorsvonattal Innsbruckba utazott.

A fiatal főherceg leereszkedő nyájasága, melyet egész nap tanusított, nagy lelkesedést keltett mindenütt s viszont St.-Paulnak és környékének ezernyi tömegben összesereglett katolikus lakossága ez alkalommal is lelkesen adott kifejezést a felséges uralkodóházhoz való törhetlen ragaszkodásának.

Mielőtt *László* főherceg Unter-Drauburgból St.-Paulba utazott, érdekes jelenet játszódott le az unter-drauburgi állomáson.

Brückner bácsi, a katolikus legényegyleteknek és szt.-Vince-egyletnek messze földön és Magyarországon is jól ismert buzgó apostola Klagenfurtból jövet Unter-Drauburgban töltötte az éjjelt. Mikor hétfőn reggel az étterembe ment, egyszerre megszólítja valaki magyarul:

— Jó reggelt Brückner bácsi!

Brückner bácsi csudálkozva hátra nézett és László főherceg egyik szolgáját ismerte meg abban, a ki őt anyanyelvén megszólította. Szívesen üdvözölte a szolgát s aztán az étterembe ment. Ott ültek egyik asztalnál *László* főherceg és *Himmel* alezredes. A mint a főherceg megpillantotta Brückner bácsit, örvendezve felkiáltott:

— Da ist ja der Herr Brückner! (Itt a Brückner bácsi!)

S e szavakkal kezét nyújtott Brückner bácsinak, a kit már két év óta nem látott, mire *Himmel* alezredes is meglepetve kérdezte, hogy jött ide. Brückner bácsi megadván a felvilágosításokat, *László* főherceg sokáig beszélgetett vele a pernonon. A beszélgetés folyamán Brückner bácsi felhozta

a székesfejérvári katolikus le-
gényegylet legutóbbi mulatságán
rendezett előadását is és fel is ol-
vasta neki a „Fejérmegyei Napló“-nak
erről szóló híret. Mikor aztán elmondta,
miképen varázsolt a székesfejérvári piacon
ezüst forintokat a tojásokba s mennyire
rémültek el ezen a tojásokat áruló kofa és
a körülállók, a főherceg és Himmell alezre-
des hangosan nevettek.

A jelenet tanui csak bámulták, mily
nyájasan és bizalmasan beszélgetett a fő-
herceg az egyszerű, igénytelen polgárember-
rel. *Brückner* bácsi pedig bizonyára ele-
tének legboldogabb napjai közé számítja a
László főherceggel való találkozását.

— **József főherceg vendéglátoga-
tója.** József főherceg a bánffy-hunyadi
hadgyakorlatok alatt Gyarmathy Zsigárdé, az
ismert írónő házában szálláson. Gyarmathy
és férje levélben ajánlotta föl ven-
dégvételét, a mit a főherceg tegnap távi-
ratban meleg köszönettel elfogadott.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyéspüspök
tegnap este Sárkeresztúrról városunkba ér-
kezett s holnap, Nagyboldogasszony ünne-
pén ő pontifikál a székesegyházban tartandó
nagymisszión. Ő méltósága kíséretében *Fischer-Colbrie* ágost udvari káplán is jött
néhány napra Székesfejérvárra.

— **Közigazgatási bizottsági ülés
a városnál.** A városi közigazgatási bizottság
ma délelőtt Fiáth Miklós br. főispán
elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak:
Havranek József polgármester, Tóth Aladár
ország képviselő, Dieterich Szilárd, Pálffy
Károly, Alaghy Dezso, Quirini Gusztáv fő-
mérnök, Mersich helyettes pénzügyigazgató,
dr. Major Ferenc v. tiszti főorvos, Dieballa
György és Ujházy kir. ügyész. Fiáth báró
főispán megnyitván az ülést, mindenkéltől
egy csomó felebvezést tárgyaltak. A főkapitány
mezőrendőri kihágásokról miatti 2—2 kor-
bírásra vagy ennek megfelelő fél napi el-
zárásra ítélt több polgárt. Az elítéltek feleb-
veztek, de a bizottság ma a főkapitány íté-
letét helyben hagyta. — Kováts István
kilépése a bizottságtól sajnálattal tudomásul
vétezt. — Az állami anyakönyv-
vezető hivatalos óráinak megállapí-
tásánál a polgármester inkarnátus liberaliz-
musa dacára is kénytelen volt konstatálni,
hogy az állami anyakönyvvezetés a város-
ban előre láthatólag nagy akadályokba fog
ütközni. Végül abban történt megállapodás,
hogy az anyakönyvvezető új teendőit majd
együtt fogja végezni közigazgatási teendői-
vel, azaz d. e. 8—12, d. u. pedig 2—5 óráig
fogja végezni. Kostyelik Ferenc, Krizsány
János és társainak felebvezését a Tobak-
asztorna beboltozását illetőleg minden kom-
mentár nélkül terjeszti a bizottság a bel-
ügyminiszterhez. Ezután a t. főorvos, az
árvaszéki elnök és a pénzügyigazgató helyet-
tes hava jelentései helyeslőleg tudomásul
vétezték, hasonlóképpen a főmérnöké is, a ki
felkéretik, hogy új levélszekrények beszer-
zéséről gondoskodik. A közigazgatási taná-
csos el levén foglalva az állami anyakönyv-
vezetés tanulmányozásával, jelentését csak
a jövő hóban fogja betérjeszteni.

— **Felszentelés.** Dr. Steiner Fülöp
megyéspüspök szombatn reggel 7 órakor
fogja papokká szentelni az egyházmegye két
alszerpapját: Bardon Istvánt és Kéri
(Neproszel) Ferencet. A felszentelés a püspöki
kápolnában lesz.

— **Főuri keresztelők.** Szép ünnepe
volt folyó hó 12-én Vajta községnek. Zichy
Aladár gróf és neje, szül. Hunyady
Henriette grófnának újszülött kis leánykáját
vette fel dr. Steiner Fülöp megyés püs-
pök a szt. kereszttség által az egyház kebe-
lébe. Együttel megáldotta az újon épült

torony keresztjét is. A kettős ünnepély le-
folyásáról levelezőnk a következőkben érte-
sített bennünket: Dr. Steiner Fülöp
megyés püspök e hó 12-én délelőtt érkezett
Vajtára. Rövid pihenés után szt. misét mon-
dott s megáldotta a főuri család áldozat-
készségéből ujon épült torony keresztjét.
Ezután következett a keresztelés, melyben
az újszülött Livia, Henriette, Felicitas, Clara,
Eleonora és Josepha nevet kapott. A kereszt-
szülői tisztelet gróf Zichy Nándor és gróf
Hunyady Imréné viselték. Keresztelés
után a megyés püspök emelkedett beszéd-
ben s nagyszámú hívek jelenlétében az
ünnepek kettős jelentőségét fejtegette, Isten
áldását kérve az újszülöttre, az egész főuri
családra, különösen pedig a jelenlévő Zichy
Nándor grófra, mint a kath. ügyek buzgó
bajnokára, ki rendíthetetlenül küzd szt. val-
lásunkért s hiven tartja a keresztet az egész
ország katolikussainak szeme elé. Az ő kö-
vetésére hívja fel a kath. híveket. A szt.
ténykedések bevégezése után Zichy Ala-
dár gróf kastélyába gyűlt össze a nagy-
számú rokonság és papság lakomára, mely
alatt dr. Steiner Fülöp a főuri családot,
különösen annak legifjabb tagját, az újszül-
öttet éltette szép szavakban. Erre Zichy
Aladár gróf válaszolt s megköszönte a
megyés püspök ur szíves fáradozásait. A
lakoma végeztével dr. Steiner Fülöp a
plébánián tett látogatása után Sárkeresz-
tura távozott. Zichy Aladár gróf a nap
emlékére Fűrész József esperes-plébános-
nak 100 frtot adott át a község szegényei
között való szétosztás végett. Az ünnepélyen
jelen voltak: dr. Steiner Fülöp megyés
püspök, Zichy Nándor gróf nejevel,
Hunyady Imre gr. nejevel, Zichy Livia
grófnő, ifj. Zichy Nándor gr. Hunyady
László gr. dr. Fischer Colbrie Ágost
udvari káplán, Nyers István esperes,
Fűrész József esperes, Streit Ferenc
püspöki szertartó, Szörény Gyula stb.

— **Főuri esküvő.** Vettük a követ-
kező értesítést: Zichy és Vásónkeői
gróf Zichy Gábor, es. és kir. kamarás
és szolgálaton kívüli őrnagy, főron-
diházi tag és neje Schellenbergi Vitting-
hoff-Schell Zsófia bárónő örömmel
tudatták fiuknak, Zichy és Vásónkeői
gróf Zichy Miklós, es. és kir. kamarás,
nyugalmozott huszárfőhadnagyak báró
Ludwigstorff Antal, valódi belső
titkos tanácsos, es. és kir. kamarás, biro-
dalmi képviselőnek és neje Schönborn-
Bueheim Anna grófnő leányával, báró
Ludwigstorff Franciskával folyó
évi szeptember hó másodikán Német-Ová-
rott leendő egybekelését.

— **Czirák Béla gróf — első kül-
ügyi osztályfőnök.** Bécsi diplomáciai
körökben híre jár, hogy Rovertera gr.
vatikáni nagykövét állását nemokára Pa-
ssetti báró első külügyi osztályfőnök fogja
elfoglalni, Passetti br. helyére pedig magyar
ember lesz kinevezve. Többen emlegetik
Batthyány Lajos grófot, de az udvar
részéről a mély vallásossága Czirák Béla
grófot támogatják és így valószínű, hogy ő
lesz az első külügyi osztályfőnök.

— **Jegyet váltottak . . .** Jóllehet a
legutóbbi csoszéki tisztelettel lehitették a kutyá-
napok melegt, mégis akadnak, a kik még most is
rossz levelet farnagnak és felállítják azon jámbor
vidéki és fővárosi lapokat, a melyek minden nyom-
tatott betűt szent igazságnak tekintenek. A tegnapi
postával a következő „eljegyzési“ kártyát kaptuk:

Időbb Fídh Imre
(Fehérmegyei földbírók)

Harasztí Hermín asszony

(A budai zsinór tagja)

jegyet váltottak.

Valószínű, hogy a fővárosi lapoknak is meg-
kaldították ezt az „eljegyzési“ kártyát, mert nemcsak,
hogy közlik, hanem még kommentárokat is fűznek
hozá, remélve, hogy a házasság sem fogja eleszbi-
tani a jeles tragédiát a színpadtól, hol annyi kiérde-
melt sikere volt már eddiget is. Különben is nagyon

valószínű, hogy már a közel jövőben a fővárosi
kötik le határozott tehetőségét. Nos, t. fővárosi lap-
társaink áldozatul estek egy már nem egészen új,
hanem azért egészen rossz viccenek. *Id. Fídh Imre*
nem jegyezte el magának *Harasztí Hermína* ass-
zonyt, mert együtt él férjének nejevel, szül. *Det-
rich Vilma*val. Annyit mi is koncedálunk, hogy
id. Fídh Imre és Harasztí Hermína asszony
ha vállaltak is jegyet, az nem a házasságra hanem a
— színházba szolt.

— **Változások a helybeli sz-
Ferencrendi zárdában:** *P. Ujfalu*
László, másodházfőnök és volt vasárnapi
hítszónok szent-mihályi adminisztrátor lett,
helyébe *P. Szeleczky Kamil*, volt diny-
nyési adminisztrátor neveztetett ki vasár-
nap hiítszónokká, s ezen minőségében egy-
üttal a kir. ügyészség fogházában letartóz-
tatott kath. vallású fegyencek lelkeszévé. —
P. Végh Anzelm, volt ünnepi hítszónok
dinynyési adminisztrátor lett, — helyébe
pedig ünnepi hítszónokká *P. Kiss Arisztid*,
volt vespéremi hítszónok neveztetett ki.

— **Sz. István napja a Maros-
hegyen.** A maroshegyi kápolna felszente-
lésének évfordulóján, sz. István napján
reggel 7 órakor sz. mise, délután 3 órakor
pedig litánia fog tartatni. A misét és litá-
niát *Kéri Ferenc* újonan felszentelendő
áldozat fogja tartani, ki püspöki fel-
nyolcáda alatt itt is áldást fog osztani a
hívekre. A kápolna gondnoksága ez uton
is kéri a keresztény híveket, hogy az Isten-
tisztelőten minél számosabban megjelenni
sziveskedjenek.

— **Tűzoltóünnep Alsóthon.** Nagy-
ban készülnek Alsóthon a esütörtökön tar-
tandó tűzoltó ünnepre, melyet *József fő-
herceg* rendez az ő mintatűzoltóságával. Az
új vasmászótorny, melynek felavatását
ülük, holnap zászlódszben lesz. A meghívott
vendégek az ünnep reggelén érkeznek a
bicskei állomásra, honnan a főhercegi foga-
tokon mennek Alsóthura. A fővárosi és
környékéről száznál több vendég hivatalos.
A székesfejérvári tűzoltóságot *Seidel La-
jos* rendőrkapitány, tűzoltó-főparancsnok
fogja képviselni. A vendégek számára a fő-
herceg ebédet ad, mely után az alsóthi
tűzoltóság disztyakorlatot rendez. Az alsóthi
önkéntes tűzoltóság a részére felállított
vasmászótorny felavatására emlékiratot ké-
szítettett, melynek tartalmát röviden a kö-
vetkezőkben foglaljuk össze:

Az 1885-ben *József főherceg* költségén
emelt deszkamászótorny idővel annyira megrongá-
lódott, hogy 1894-ben már vesztély nélkül alig volt
használatos. Az esetről jelentés tétellett a főherceg-
nek, ki azonnal elrendelte a korhadtt építmény le-
bontását s egy új s a ednek megfelelőbb mászó-
torny építését. Előbb körül akarták az új tornyot
építeni, majd aztán látva a külföldön szerföltt cel-
szerűnek bizonyult vasmászótornyokat, ilyenek ké-
szítésére határozta el magát az alsóthi tűzoltó-
s. 8 habár a hazai vasipar ilyen terméket még
nem állított elő. *Libits Adolf* helyettes főparancs-
nok mégis egy hazai gyárt, *Geitner és Rausch*
gyártat szolgáltatta fel a torony elkészítésére. A gyár
vállalkozott is és feladatát becsülettel oldotta meg.
Az új torony négyszögű alapon nyugszik s a te-
tőzet nélkül 11, tetőzettel 16 méter magas. Az
egész torony három emeletre van osztva. Magassá-
gánál különösen a főhercegi kastélyra voltak tekin-
tetettel. Az emlékiratot az őrn. büszkeség s az ál-
dozatok főparancsnok iránt érzett hála nyilatkozat-
tal zárják be. Az alsóthi tűzoltóság s az előjárásig
által aláirt emlékiratot a holnapi ünnepélyen előm-
tartóba zárva a torony homlok-alapzatának közepébe
fogják befalazni. Az emlékiratot aláirták: *Dornner*
Béla, *Veller József*, *Balogh Gábor*, *Sebesy*, *na*
Gusztáv, *Vörösmarty Mihály*, *Sebesy* *tha*
József s még körülbelül negyven más tűzoltó.

— **A székesfejérvári hadgyakor-
latok.** A Székesfejérvár vidékén megtar-
tandó hadgyakorlatokra f. hó 20-án kezdik
meg a csapatok az ide vonulást. A cs. és
kir. 4-ik sz. hadtestparancsnokság értesítése
szerint a 62-ik gyalogdandár, melyhez a
32-ik gyalogezred 1-ső zászlóalja, a 63-ik
gyalogezred 2-ik zászlóalja, a boszniai ezred

2-ik zászlóalja s a 10-ik tüzérezred tartoznak, f. hó 20-án szabad menetekben fog Budapesttről Martonvásáron és Barnasokán át Székesfehérvárra érkezni. A csapatok állománya: 1 vezérőrnagy, 8 törzstiszt, 107 fő-tiszt, 1900 legény, 220 ló, 16 ágyú, 9 jármű. Augusztus 22-étől 31-ig dandárgyakorlatok lesznek, szept. 1-én pedig megkezdődnek a hadosztály-gyakorlatok. — A 13-ik számú cs. és kir. huzárezred, mely 3 törzstisztből, 28 fő-tisztből, 682 legényből és 678 lóból áll 5 járművel, szeptember 2-án Kun Szent-Miklóson és környékén át Dunapenteleire és környékére, szeptember 7-én pedig városunkba fog vonulni.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél. Fejérvármegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta F. á. t. h. Miklós br. főispán elnöke alatt augusztus havi rendes ülését, melynek nevezetesebb tárgyai voltak: Hetesi Lajos bodmér lakosnak a helygymnáziumhoz az éjjeli rendőrség ügyében benyújtott s onnan jelentéstételt végett a közigazgatási bizottsághoz leküldött panasz. Jelentéstétellel az alispán bízott meg. Dr. Varga Zsigmond jelentést tett a július havi születésekről, halálzásokról és betegeskedésekről. Ezután Bogner J. állami állatorvos jelentése következett az állategészségügyről. A megye területén körülbelül 25 helyen van a sertésvész elterjedve. Az orbánc valami 15 községben pusztít. A betegség terjedésének okait az óvintézkedéseknek meg nem tartásában találja. A főispán helyesli az állami állatorvos véleményét s indítványozza, hogy az alispán útján utasítsa az állategészségügyről az óvintézkedések és a zárlat szigorú megtartására. Huszár Ágoston kijelenti, hogy ő ez ügyben már többször adott ki rendeleteket, de az előjáróság nem igen törődik vele, megtartatnak-e azok, vagy nem. Zobel pénzügyigazgatónak az adóhátrékokról szóló jelentését tudomásul vette a bizottság. A dr. Nagy Sándor adóügyében a pénzügyi közigazgatási bíróságnak leérkezett határozata után a Duna-udonyi takarékpénztár ügye provokált érdekes vitát. A takarékpénztár saját kebelében segélyegyletet alapított. A pénzügyigazgatóság az együletet, mivel — nem lévén önálló — a kölcsönös segélyző egyület részére biztosított adómentességet nincs joga érvényesíteni, több évre visszamenőleg 1155 forint 52 kr. adóval róta meg. Az ügyhez többen hozzászóltak, de a közigazgatási bizottság Zobel pénzügyigazgatási bizonyítékainak meghallgatása után, egyhangúlag ennek javaslatát fogadta el s a takarékpénztárt a kivetett összeg megfizetésére utasította. Hasonló határozatot hozott a bizottság a rácalmási takarékpénztárnak hasonló természetű ügyében is. Az ülés Kerpelen Imre adóügyének s több kevésbé fontos ügynek elintézése után délután egy órakor ért véget.

Életant kanászbojtár. Olk Simon József nagy-perkátai illetőségű, felsőoktatott kanászbojtár f. hó 10-én ismeretlen okból felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva.

Az első polgári házasság Magyarországon. E cím alatt a következő csodabogarát közlik liberalis lapjaink: „A bécsiek egyik kedvence színésznője, *Marjol Hedvig* kérvényt intézett *Bánffy Dezső* báró miniszterelnökhöz, a melyben arra kéri, hogy engedje meg neki és válegényének, *Haberfeld Marcell* bécsi színésznek, hogy ők legyenek a legelsőek, a kik polgári unok összekelhesenek Magyarországon. A válegény zsidó vallású, a menyasszony pedig katolikus. A fiatal pár már hosszabb idő óta jár jegyben és már régtől fogva elhatározták, hogy ők lesznek az első „polgári” házasság Magyarországon. „Nagyon helyes! Ha már a polgári házasság intézménye maga is idegen származású, miért ne lehetne az első „polgári házaspár” szintén idegen?”

Megszökött siketnéma. Csernák István zentai születésű és illetőségű, 15 éves siketnéma f. évi június hó 27-én őjeli a vaci siketnéma intézetből megszökött. Csak július 10-én találták meg a fejevármegyei Gárdonyi községben. Azonban az illetőségi kérdés megállapítása közben innen is megszökött. A furfangos siketnémát a zentai rendőrkapitányság nyomoztatja és kéri a hatóságokat, hogy feltalálása esetén őrizet alatt Zentára toloncoltatni sziveskedjenek.

Népesedési mozgalom. Székesfehérvárott folyó hó 4-étől 11-ig született 12 fi, 11

nő, tehát összesen 23 gyermek. Meghalt a jelzett dió alatt összesen 17 ember, és pedig 11 fi, 6 nő. Egy fiu halva született. Szomorúan konstatáljuk, hogy az elhunytak legnagyobb része (11) még nem volt 20 éves. Halálukok voltak: angina crouposa 1, tuberculózis 1, diarrhoea és enteritis 4 esetében.

Iskolai értesítő. Megkaptak Skultéty László nyilvánossági joggal ellátott, négyosztályú elemi magán fiúiskolájának az 1894—95. iskolai évről szóló értesítőjét. Az értesítő elején Holczmann Ferenc néhány ügyes vonással vázolja a Skultéty-iskola második évtizedét, küzdelmeit, lassu, de biztos fejlődését s a mostani színvonalra jutását. Utána a tanszemélyzetről számol be az értesítő. Mocsári Gerő igazgató vezetése alatt a múlt év folyamán az intézetben működtek: Baumgarten Samu, János János, Janosovszky Lajos, Nyőgr Antal és Vajócz Zoltán. Ezután a tantárgyak ismertetése következik, majd néhány adat az intézet múlt évi történetéhez, melyet a tanulók érdemsorozatainak kimutatása s a szokásos statisztikai adatok követnek. Az ügyesen kiállított kis értesítőt néhány, a jövő iskolai évre vonatkozó tájékoztatás zárja be. Meghatározott számu növendékek bennlakásra is felvétetnek az intézetbe, hol a funk folytonos tanítói felügyelet alatt vannak. Az érdeklődő szülők program — és bővebb tudósítást nyerhetnek az intézetben, mely Győrött az Alsó-Duna-utca és Andrássy ut sarkán, 44-ik szám alatt van.

Nem kell Tarnóczy-fecskendő.

Nagy háborúságra adott alkalmat — mint Monostor baranyamegyei községből írják — a falu fecskendőjének beszerzése. Voltak, a kik a Tarnóczy-igényről való fecskendő megvételét ajánlották, annál is inkább, mert egy újjának néhány nap óta már nagyon behatóan tanulmányozta a falu előjáróival. Azonban a dolgnak más fordulatot adott Walter József plébános, a ki kijelentette:

Attól a Tarnóczytól, aki nyitrai választási visszatérése után az illető, hogy saját gyártmányával fecskendeztette le a diéropi ellenséki választókat, nem veszünk korthat fecskendőt.

Diktum, faklum, a község nem is vett Tarnóczy-fecskendőt.

A kisderek veszedelme. A Kálc községhez tartozó Hatvan pusztán pár hét óta a kisdereknek egyik legkínosabb betegsége, a számarhurut szedi áldozatait. Eddig két gyermek halt meg e veszélyes bajban, de valószínű, hogy többen is áldozatul fognak esni. Az orvosi tudomány nagszónván tehetetlen e bajjal szemben, azért levelezünk a „Fejérmegyei Napló” olvasóközönségéhez fordul, hogy ha valaki esetleg valami jó háziért tudna az említett betegség ellen, sziveskedjék azt vele lapunk útján tudatni.

Tudósítás. Váson és fehérmű üzlet a „Sziléziaihoz”, alapított 1863-ban. Van szerencsém igen tisztelt vevőim tudomására hozni, hogy a szil. *Ferenc rendiek bazárjának* megtörtént átalakítása után, ott előbb már 33 éven át birt. üzletbelyiséget újból kibéreltem s midőn hangsúlyozom, hogy rakatármat ez alakomból frisz, kereszt és a legjobb forásokból beszerzett árukkal dusan felszereltem, kéni batorokodom, hogy eddig élvezett nagybecsű bizalmával ezután is megajándékozni méltóztassék, amit kiérdemeln mindenkor fötörkévesem leend. Himzéshez előnyomdatam újból beszereltem a legszebb kivitelben. Kiténő tisztelettel

Hanel Antal özvegye.

*** Két tanuló, akár gimnázium, akár reáliskola a jövő tanévre teljes ellátást talál egy uri családnál. Cim a kiadóhivatalban.**

*** Jó házból való kosztos diákok felvételnek teljes ellátásra egy helybeli tanító-családnál. Cim a kiadóhivatalban.**

Beküldetett. Tekintetes Szerkesztőség! T. olvasóinak érdekében kérjük következő sorainknak helyet adni: Utóbbi időben gyakran kérdeztünk meg az iránt, valjon igaz-e hogy vállalatunk egy „részevénység” alakult át és, hogy azt Tokajban felhagyva, székhelyünket egy szomszédos várossal cseréltük fel. Mi ezen tudakozódásokat csakis céltudatosán tévra vezető híresztelések kifolyásának tekinthetvén, gyanítjuk, hogy

cógrünkkel a kereskedő világ rovására viszszaélések követték el és így költelenségünknek tartjuk a következő nyilatkozatot közzétenni: a.) Az „Első Tokaji Cognacgyárnak. Tokajban nincs széksége arra, hogy részevénységet alakítsunk, mert maga is elég tőkével rendelkezik. b.) Az „Első Tokaji Cognacgyár” csakis Tokajban létezik mert különben gyártmánya nem lenne „Tokaji” Cognac és *leivüle Tokajban* más cagnacgyár nem létezik. c.) Csakis az Első Tokaji Cognacgyárnak Tokajban áll jogában „Tokaj város címerét” mint bejegyzett védjegyet használni, a mely védjegy a palackok címkéjén, dugasz és kupakján is alkalmazva van, mint a valódi „Tokaji Cognac” biztos ismertető jele és arra szolgál, hogy a közönséget értéktelen utánzatoktól megóvja. d.) Az Első Tokaji Cognacgyár Tokajban a magas kereskedelmi miniszterium ellenőrzése folytán államkezelvémennyel van kitüntetve és közzegyezőleg hitelesített könyvkivonata szerint 1893/94 évben 725.130 liter bort dolgozott fel és a Páris, Bordeaux, Haag, Nizza, London, Brüssel, Chicago és Bécsi kiállításokon aranyéremmel és legmagasabb díjjakkal lett kitüntetve. Kérjük a t. c. közönséget tudomásul venni. Kiténő tisztelettel *Első Tokaji Cognacgyár Tokajban.*

Irodalom és Művészet.

Néppárti dalok c. alatt egy kis füzet jelent meg most, melyben hazafias himnuszok és népdalok mintájára rendkívül ügyesen és népiesen írt néppárti dalokat tartalmaz. Sok ezer példányban küldték szét a füzetet és remélhető, hogy nemskára országoszerre fogják énekelni a néppárti dalokat.

A szent Család Képes Népnaptára az 1896. szűk övre megjelent. Magyarországon a naptárirodalom nagy jelentőségét csak az kicsinyelheti, a ki nem ismerős a magyar nép szokásaival és erkölcsével. Nincs egyetlen nyomtatvány, mely annyira a nép lelkéhez férköznék, mint a naptárak közleményei. Öregek és ifjak, férfiak és asszonyok olvassák és okulnak belőlük. A naptárnak tehát nem szabad csupán léha elbeszéléseket tartalmaznia; a nép számára szánt naptár hivatást teljesít; oktathat, felvilágosíthat, magyarázhat kell minden eseményeket, mik a világ folyásához tartoznak. Ha közbe egy-egy tanulság, nép kedélyét nemesítő elbeszélést is közöl; értéke annál becsesebb. De vajjon e szép és nemes feladatot szem előtt tartják-e naptárkészítőink? Sajnálattal kell kijelentünk, hogy az újabb naptárirodalom nagyjában nemcsak selejtes, hanem határozottan káros is. Úzörködők kezében lévén, a cél nem az olvasók lelki kielégítése, hanem a haszon szerzése. Úgynevezik árszajtják el az országot aratás után, hogy a jámbor népre rászózzák silány félreelvényeket. A naptárak özőnéből sziklaként emelkedik ki a *Szent Család képes népnaptára*, melyet eddig Wajdits és Szemenyey pécegyházmegyei papok szerkesztettek, az idén a győregházmegyei könyvnyomda adott ki. Elmondhatjuk, hogy ez a naptár mindazt magába foglalja és kielégíti, amit fennebb egy jó naptárkövetelményeképfelállítottunk. Örömrünk szolgál jelentetni, hogy a *Szent Család naptár* már megjelent, megelőzve az összes naptárakat. A győregházmegyei nyomda állította ki pompás kivitelben s oly gazdag tartalommal, mely dicseretére vállalik szerkesztőinek. A naptári rész el van látva hasznos tanácsokkal: „Századunk és a szeplőtlen szent szűz. Vimpác, Stoczing és Loretto (három bucsujárhely képpel) Miklós napján (szindarab), Mária-ének (köt-ával). A megholtak emléke (elbeszélés). A Péter fillér. Ilona hozományja (elbeszélés). A dobszini jégbarlang (képpel). Az Isten nem ver bótval (elbeszélés). községi

hitelszövetkezetekről stb. stb. Rendkívül ügyesen van megírva a „Hogy áll a világ” című rovat. Pompás képekben van bemutatva a győri szent László ünnepély, is, s jeles toll terméke az új évre szóló beköszöntő vers. A naptár közli a katolikusoknak alánlható magyar lapokat, a szentek jegyzékét és az országos vásárokat. *Egyszóval a legnagyobb és legtanulságosabb olvasmányok tárháza, melynek egyetlen keresztény házból sem szabad hiányoznia.* És nem is hiányozhat, mert az ára, mindössze 30 krajcár, bő tartalmazhoz és pompás kiállításához képest valóban potomság.

Közgazdaság.

Halálmadár politika.

Budapest, augusztus 13.

A gráci községtanács elhatározta minnap, hogy idegen cégeknek, a melyekről föltehető, hogy a gráci iparnak és kereskedelemnek idegenből importált olcsó és rossz áruval veszedelmes konkurenciát csinálnak, nem ad bérbe a város tulajdonát képező házakban boltot, és nem ad el telket.

Erre a határozatra azután fölfortyant az összes liberális zsidó sajtó, a bécsi gyárosok elhatározták, hogy megvonják a gráciaktól a hitelt, a bécsi kereskedők pedig, hogy gráci gyárakból nem fogadják el több szállítmányt.

Ime összevész Ausztriában a merkantilizmus két serege és a ki szenvedni fog, az a nagy fogyasztó közönség, mert a gráci községtanácsnak véletlenül jó ötlete volt.

A magyar földmivelésügyi minisztérium legutolsó jelentése szerint, a mi termésünk az idén sokkal rosszabb és kevesebb mint tavaly, a börzén pedig azt híresztelik, hogy buzatermésünk az idén olyan nagyszerű, mint az utolsó tíz év alatt még egy évben sem.

Nem tagadható, hogy egyes megyékben a buza kitünő, de az országos átlag olyan, hogy kivitelle nem marad majd sok, s ha a mi kartelmalmainkban, csak egy kiesike kis „hazafiság” volna, a mint mondják, hogy van, akkor az idén nem vesznek oláh, szerb és orosz búzát, hanem megerősítik a magyar szemet és fölségitik az árukat a magyar mezőgazdaság javára és nem is az ő kárukra.

Ámde a mi kartelmalmaink a legnagyobb börzspekulánsok, ők nem gondolnak egy csöppet sem a magyar mezőgazdasággal s folyton hangoztatják, hogy ők a magyar ipart emelik és virágoztatják fel, elég ha ezt teszik, minek törődjenek ők a gazdákkal, azok segitenek önmagukon, mivel ők is segitének a malomiparon.

Szegény magyar gazda, mintha tudna spekulálni s mintha volna neki annyi üzleti tudása mint a börzsiánereknek!

Ime így állt elentében Magyarországban a magyar ipar a magyar mezőgazdasággal. Példaként csak a malomipart hoztuk fel, de így van az minden tekintetben.

És miatt az osztrák, a német, az orosz kormány mindent megtesz, hogy a

gazdasági válság ellen meghozza a föle telhető intézkedéseket, a mi gyámoltalan, a liberalizmus hóborító frázisaiban leledző kormányunk és párta nem látja azt a veszedelmet, a mely a magyar nemzetet környékezi, nem érez a néppel, hanem oda áll ezekben a válságos időkben és feláldozza a magyar nép élethevágó gazdasági érdekeit holmi tündöklő-csillogó, de belső hatalom nélküli dícsőségekért, észre sem véve maga körül a pauperizmus ijeszítő terjedését.

Igen, a magyar mezőgazdaság elejétől fogva mostoha gyermeke a magyar kormányzati politikának, a földművelés ügye mellékes dolog, melynek segélyével sem pártot toborzani sem szájhősöket lekenyerezni nem lehet.

A nagy liberális felkavarodásnak indító kerekéi és megcsinálói jól látják munkájuk mai és jövőndő eredményeit, látják az örvényt, mely fölött nyaktörő utakon jár a nemzet, akár egy alvajáró, de nincs erejük s nem is áll érdekükben, hogy saját csontjaik kockázatásával visszavezessék.

Pedig a nemzetnek kell immár munkához látnia és újból nyélbe ütnie a magyar kormányzati politika veszendőbe ment fejszét, mert az ugyan önmagától nyélbe ütödni nem fog soha.

Vajjon fenn áll-e még az ősi magyar erély, van-e még ellenállási képesség ebben a magára utalt kis nemzetben, avagy azt is eltemették a mancheszti politika halálmadarai a történelmi sötét lomtárába?

Mi hiszszük, hogy van és hiszünk teljes optimizmussal, reménykedünk, hogy a magyar nép nem sokára elkergeti azokat a veszedelmes halálmadarakat.

Aldor A.

Az ideai árpa minősége. Egész Európában nincs az idén olyan nagyobb vidék, hol általában szép fehér árpanak örvendhetnének a termelők. Magyarországon csak itt-ott egyes helyeken látni szép fehér árpat. Eppen azért szükségesnek tartjuk a termelőket arra figyelmeztetni, hogy a sárga árpa iránt is — mely különben egészséges — igen nagy lesz a kereslet, mert az árpanál nem a fehér szín a fődolog, hanem az, hogy gyorsan és egyenlően csirrázzék és hogy lisztes legyen. A kinek tehát sárga az árpa, az ne vonakodjék abból mintát a szeptember hó 2-án Nyitrán megtartandó árpavásárra küldeni, mert ide nem kiállítás és hivalgás végéig küldetnek a minták, hanem azért, hogy beküldjünk a vásáron levő kereskedőkkel és gyárosokkal üzletet kössön. Mindenki olyan árpat ad el, a milyen van neki, az idén senkinek sem kell röstelkednie sárga árpa miatt. A fehér árpa ritka lesz, mint a fehér holló, természetesen jól meg is fogják azt fizetni. Egyik legfőbb teendőjének tekintse a termelő árpanak alapos megrostálását, mert a kereskedő, de különösen a gyáros az ilyen árut igen jól fogja fizetni.

Bencések tanulmányútja. A szent Benedekrend magyarországi pannonhalmi uradalmát tudvalevőleg háziilag kezeli. A rend legutóbb két gazdasági intézőjét Horváth és Bálint szerzeteseket tanulmányútra küldte, kik megszemlélték a külföldi s legelőbb nyugati gazdaságokat. Most a Csekonics-féle zombolyai uradalmat járták be s oda nyilatkoztak, hogy a gazdaság a legjelebbb valamennyi eddig látott között. Rendkívül meglepődtek a zombolyai uradalmi

kedések azon tömege, melyeket Csekonics gróf az uradalmi cselédség érdekében létesített.

Vállalkozók figyelmébe. A m. kir. székesfejérvári V. honvédkerületi parancsnokság felhívást tett közbe a folyó évi őszifegyvergyakorlatok alatt Martonvásár és környékén elhelyezett m. kir. honvédesapatok élelemszükségeinek biztosítása iránt. A gyakorlatok szeptember 3-ától szeptember 11-ig fognak tartani, mely idő alatt kenyeret, zabot, szénát és alomszalmát kell az illető csapatok részére szállítani. Az I. és II. honvéd huszárezred ellátására vonatkozólag f. hó 21-én tartanak meg a tárgyalások Székesfejérvárott, a m. kir. V. honvédkerületi parancsnokság gazdasági osztályában. Az ajánlatok írásban nyújtandók be, melyhez az ajánlattevő vagonának az üzemhez elégséges voltát bizonyító hiteles okmányokat is tartozik mellékelni. Az ajánlatokat lepecsételve, 50 kros bélyeggel ellátva Székesfejérvárra az V. honvédkerületi parancsnoksághoz kell címezni mellékelve természetesen a megkívánt bálnatpénzt is (kenyérre 60 frt, zabra 200 frt, szénára 100 frt, alomszalmára 10 frt). Különben az érdeklődők bővebb értesülést nyerhetnek a nyomtatott szállítási föltételek füzetéből, melyek minden honvédkerületi gyalogezred, továbbá zászlóalj és huszárezred parancsnokságánál füzetenkint 7 krért megszerezhetők.

Milyenek lesznek az új bankjegyek? Az eser koronás nagysága olyan lesz, a milyen a mai ezer forintosoké. Az ezer koronások mind a két oldalán ülő női alakok lesznek, az egyik Magyarországot, a másik Ausztriát jelképezi. — Lesznek ötszáz koronás jegyek is, melyeknek két szélén egy-egy medaillonba foglalva szép női fej látható, egy a magyar, egy az osztrák koronához hasonló diadémával. A száz koronás jegyeken ugyanilyen fejek lesznek. Az ötven koronás bankjegyek mindkét oldalán ülő női alakok lesznek, a jegyek valamivel keskenyebbek, de hosszabbak lesznek a mostani tíz forintosoknál. A két réznyomást, könyvnyomdai felülnyomással megmártják, mivel így még a fényképszet segítségével sem utánozhatók.

A sertésvész újra fellépett. Hogy mily alaposan tisztították meg Kőbányát a sertésvesztől, drasztikusan mutatja az, hogy a sertésvész ott újra fellépett. A földmivelésügyi miniszter ugyanis konstatálván, hogy egy Szerbiából aug. 9-én Kőbányára érkezett sertésállományon a sertésvész állapított meg, e hó 10-től kezdve ideiglenesen eltűnt a szerbiai sertések behozatalát.

Az állategészségügy államosítása. Festetics Andor gróf földmivelési miniszter, mint értesülünk, terjedelmes memorandumot készített, mely a legutóbbi sertésvész alkalmával szerzett tapasztalatok alapján az állategészségügy vezetésének reformjára nézve tartalmaz fejtegetéseket. A miniszter az állategészségügyet államosítani kívánja, s ez irányban törvényjavaslatot szándékozik az országgyűlés elé terjeszteni.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus határokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bírtárszességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emelhet, de uton-utfélen pellengérré állítja hitünket és arcul veri katolikus hitelvéneinket.

„Sz. és V.” Helyben. Határozottan nincs igaza, 1.) mert nagyon goromba és nagyon haragszik, az nem csak szépségekben szenved kért, hanem annak nincs igaza. 2.) Az illető hátrai irón félreérthetetlen meg van mondva, hogy a „sz. és V.”-nek tulajdonjogát megsebezte az a bizonyos konzorcium. Mein Liechen was willst er noch mehr? — s. e. Török-Bálint. Kérünk a rend. és időben látat a megkísérelésért. — B. C. C. C.

Van

utánzott »TOKAJI COGNAC«. Ezek ugyan nagyon olcsók, de ép oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Ezen értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL** nincsenek ellátva:

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

TOKAJBAN.

VÉDJEGYE
COGNAC GYÁRNAK

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

☛ **725130 liter bort használt fel.** ☛

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Ács Albert ur gyógyszer-tárában,
Berényi Mór urnál,
Deutsch A. F. "
Destek Adolf "
Hoffmann Lajos "
Imrich Viktor ur gyógyszer-tárában,
Karl József és Fia uraknál,

Kovács Pál urnál,
Molnár Adolf "
Pisky László "
Róth Bertalan "
Reitmann Ignác "
Schwarcz S. "
Reinits Lipót "

Ifj. Tótl Gyula urnál.

Helyi ügynök: **BERGMANN és FIA** cég.

Hirdetések

a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“ részére
felvételnek

Márián György könyvnyomdájában,
Székesfehérvár, Szt-István-tér 1.

hol is mindennemű nyomdai munkák a legköltségszerűbb kiállításban és legjutányosabb árak mellett készíttetnek.

Vasuti nyári menetrend.

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
Dél előtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 36 p.
Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.
Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:

Dél előtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
Dél előtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfehérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Délután 4 ó. 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Délután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
Éjjel 11 ó. 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfehérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 10 p.
Délután 2 ó. 0 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. este.
Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p. este.
Éjjel 12 ó. 15 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 ó. 59 p.
Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
Délután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 ó. 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfehérvár felé:

Reggel 4 ó. 19 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 0 p.
Dél előtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 30 p.
Délután 4 ó. 49 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 5 ó. 35 p.

Minden-ünnep és vasárnap
a 3165-ik számú tehervonat:

Veszprémből indul 7 ó. 45 p. este.
Péthől indul 8 ó. 40 p. este.
Székesfehérvárra érkezik 10 ó. 9 p. este.

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomdája gyorsnyomdáján Székesfehérvárról.